

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 22. september 2010

Sag: 6907 / 142982

TALEPUNKT til samråd CK – CN
om Greenpeace-aktion mod ulovligt fiskeri i Kattegat
(det talte ord gælder)

Spørgsmål CK

Vil ministeren redegøre for fiskerikontrollen i det lukkede område i Kattegat, herunder oplyse om der er kapacitetsproblemer i forhold til at varetage kontrollen på havet?

Spørgsmål CL

Vil ministeren oplyse, hvilke konkrete initiativer ministeren vil tage for at beskytte det lukkede området i Kattegat mod fiskeri?

Spørgsmål CM

Vil ministeren arbejde for, at forbuddet mod at fiske i det beskyttede område kommer til at gælde alle EU fiskere?

Spørgsmål CN

Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser det får, at Gillelejeviskere tilsyneladende systematisk har fisket i det beskyttede område?

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Bjarne Laustsen (S).

Det er et åbent samråd.

Indledning

- Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at det naturligvis er klart utilfredsstillende, når regler ikke følges. Lovgivningen er krystal klar, og ulovligt fiskeri i de lukkede områder kan derfor ikke accepteres. Derom skal der ikke herske tvivl, hverken hos de involverede fiskere eller deres organisationer.

Spørgsmål CK om kontrol

- I det første spørgsmål CK bliver der spurgt, om jeg vil redegøre for fiskerikontrollen i det lukkede område i Kattegat, herunder oplyse om der er kapacitetsproblemer i forhold til at varetage kontrollen på havet?

Generel kontrol

- Den fysiske del af kontrolopgaven i erhvervsfiskeriet foregår primært som kontrol af fartøjer til søs og ved landing i havn.
- Den fysiske kontrol målrettes ved at sammenholde en række informationer om et givent fartøj, eksempelvis satellitsignaler og meldinger, som fartøjer er pålagt at meddele Fiskeridirektoratet. På baggrund af disse informationer bliver fartøjerne placeret i risikogrupper af større eller mindre kontrolinteresse.

Risikobaseret kontrol

- Fiskeridirektoratet arbejder således efter en målrettet og risikobaseret kontrolstrategi, som gør det muligt i perioder at prioritere særlige indsatsområder, sideløbende med det basale kontroltryk.
- Endvidere løses kontrolopgaven ved at samarbejde med andre relevante myndigheder. I den aktuelle sag med de svenske fiskerikontrolmyndigheder.

Kontrol i det lukkede område

- Siden restriktionerne for fiskeriet i Kattegat trådte i kraft den 1. januar 2009, har kontrollen af reglernes overholdelse været en del af Fiskeridirektoratets søværts kontrol. Tilsvarende har det fra svensk side været Kystvagten, der med såvel søværts kontrol som med flyovervågning har kontrolleret reglernes overholdelse. Størstedelen af områderne ligger i svensk zone.
- Efter at der i efteråret 2009 af såvel danske som svenske myndigheder konstateredes overtrædelse af reglerne, blev kontrollen opprioriteret og intensiveret.
- Fiskeridirektoratets prioritering af kontrollen i de lukkede områder er fortsat i 2010, hvor der siden årets start har været kontrolmæssigt fokus på områderne.

- Den højt prioriterede kontrol har resulteret i, at der siden efteråret 2009 fra dansk side er fundet 5 konstaterede overtrædelser af reglerne og fra svensk side 24 formodede overtrædelser af reglerne.
- Kontrol med reglernes overholdelse har både karakter af præventiv områdeovervågning og egentlig fysisk kontrol til søs. Direktoratets kontrolskibe "Vestkysten" og "Havternen" har i de første 8 måneder af 2010 tilsammen foretaget kontrol i området på 44 datoer. Det er et meget højt kontroltryk og et klart signal om, at Fiskeridirektoratet har fokus på området.

Kontrol kapacitet

- Når der spørges til kontrolkapacitet, antager jeg, at der sigtes til fiskerikontrolskibet "Havørnens" udfasning pr. 31. december 2009.
- Jeg kan i den anledning oplyse, at udfasning af "Havørnen" ingen betydning har haft for kontrol i de lukkede områder. Fiskeridirektoratets skibe var i de sidste 4 måneder af 2009 ca. 20 datoer i området, og har i de første 8 måneder af 2010 som nævnt været 44 datoer i området. Der er altså tale om et uændret højt kontroltryk i hele prioritetsperioden.
- Samlet set er det min opfattelse, at Fiskeridirektoratet har den fornødne kapacitet, en fornuftig strategi og gode samarbejdsrelationer til vores naboer.

Afslutning

- Når det er sagt, er det naturligvis utilfredsstillende, når regler ikke følges, og når der er tale om adfærd, som er skadelig for bestandene.
- De lukkede områder er etableret for at beskytte fiskenes overlevelse, og det er meget kritisabelt, at nogle fiskere tænker mere kortsigtet i egen økonomisk vinding.

Spørgsmål CL om nye initiativer

- Det næste spørgsmål CL omhandler, hvilke konkrete initiativer jeg vil tage for at beskytte det lukkede område i Kattegat mod fiskeri?
- Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål CK, er der allerede taget mange konkrete initiativer for at sikre det permanent lukkede område.
- Fiskeridirektoratet og de svenske kontrolmyndigheder vil således fortsat opretholde et højt kontrolfokus, og fortsat samarbejde på alle niveauer.
- På det operative plan har Danmark i regi af EU's fælles fiskerikontrolagentur ydet et væsentligt bidrag til en fremtidig styrket fokus på kontrol af de lukkede områder i Kattegat.
- På regionalt niveau har Danmark og Sverige et løbende samarbejde, blandt andet med udveksling af medarbejdere mellem Fiskeridirektoratet og Kystvagten.

- Herudover er der i lyset af den seneste udvikling taget nye initiativer.

Styrket udveksling af oplysninger

- For det første har Fiskeridirektoratet efter aftale med Sverige etableret en generel udveksling af satellitdata for alle danske og svenske fartøjer, der opererer i Kattegat.
- I den forbindelse er der iværksat et varslingsystem, som via mail automatisk sender underretning til de svenske kontrolmyndigheder i følgende situationer:
 - Når et dansk fartøj sejler ind i det permanent lukkede område.
 - Hvis et fartøj i det permanent lukkede område sejler langsomt (med en fart på 4 knob eller derunder), hvilket kan være en indikation på at fartøjet udøver fiskeri.
 - Når et dansk fartøj forlader området igen.
- Varslingssystemet vil medvirke til yderligere at fokusere og effektivisere kontrolsamarbejdet.

Daglig, intensiv overvågning af området

- For det andet har Fiskeridirektoratet etableret en løbende tæt monitoring af kontrolmæssigt interessante fartøjer. Indtil videre foretages der en daglig overvågning af disse fartøjers aktiviteter, og på baggrund af overvågningen udføres ugentlige evalueringer af fartøjsgruppens aktiviteter.

- Initiativet skal blandt andet anvendes ved vurderingen af, om forbuddet respekteres.
- Initiativet skal også medvirke til den fortsatte tilrettelæggelse af en løbende og målrettet fysisk kontrol.

Mulighed for at skærpe regler/sanktioner, hvis forbud ikke overholdes

- Jeg har en klar forventning om, at sagens alvor vil afspejle sig i fiskernes adfærd. Og de initiativer, jeg netop har redegjort for, vil bringe det til ophør.
- Skulle dette vise sig ikke at være tilfældet, vil jeg være klar til at overveje skærpelse af de eksisterende regler og sanktioner. Det kunne være en midlertidig inddragelse af fartøjets fiskeritilladelse, hvor fartøjet udelukkes fra at udøve fiskeri for en nærmere given periode, med et tilsvarende fradrag i de til fartøjet tildelte årsmængder af fisk.
- Men jeg forventer, at de nye initiativer, som jeg har taget, vil løse problemet ellers må jeg overveje yderligere skærpelser.

Spørgsmål CM om tyske fiskere

- I spørgsmål CM spørges der til, om jeg vil arbejde for, at forbuddet mod at fiske i det beskyttede område kommer til at gælde alle EU-fiskere?

Fleksibilitet ved national regulering

- Danmark og Sverige indførte de lukkede områder i Kattegat fra begyndelsen af 2009 som en reaktion på den meget alvorlige situation for torsk.
- De lukkede områder blev indført som nationale foranstaltninger gældende for deres egne respektive fiskere og gælder således alene for danske og svenske fiskere.
- Baggrunden for at indføre de lukkede områder som nationale reguleringer i stedet for EU-regler er, at det giver os større mulighed for sammen med Sverige at foretage ændringer af de lukkede områder, som måtte vise sig hensigtsmæssige som følge af den evaluering, der skal foretages i 2012.

Tysk fiskeri er meget begrænset

- Det er alene Tyskland – ud over Sverige og Danmark – som har fiskerimuligheder i det pågældende område. Tyskland har meget begrænsede kvoter i Kattegat. I 2010 er den tyske kvote for torsk i Kattegat således på 5 tons ud af en samlet TAC på 379 tons. De øvrige tyske kvoter i området omfatter jomfruhummer, rødspætte og tunge og er i 2010 på henholdsvis 11 tons jomfruhummer ud af en samlet TAC på

5.170 tons, 15 tons rødspætte ud af en samlet TAC på 1.520 tons og 34 tons tunge ud af en samlet TAC på 700 tons.

- Tyske fartøjer er ikke omfattet af reglerne om de lukkede områder. Både Sverige og Danmark har anmodet Tyskland om at gennemføre lignende foranstaltninger. De tyske myndigheder har svaret, at den administrative byrde ved at gennemføre tilsvarende foranstaltninger ville være ude af proportioner sammenholdt med det begrænsede antal fartøjer.
- Jeg mener ikke, at det tyske fiskeri har nogen betydning for lukningernes effekt, set i lyset af Tysklands begrænsede fiskeri i Kattegat. Dertil kommer, at en væsentlig del af de lukkede områder, særligt det permanent lukkede område, ligger inden for 12 sømile-grænsen fra Sverige, hvor Tyskland slet ikke har adgang til at fiske.

Provokerende for danske fiskere

- Når det er sagt, forstår jeg godt, at det kan virke provokerende for danske fiskere, at tyske fartøjer kan fiske i en begrænset del af de lukkede områder og derfor fortsætter vi presset på Tyskland.

Pres på Tyskland

- Jeg arbejder løbende på at overtale de tyske myndigheder til at implementere den dansk-svenske aftale om de lukkede områder i tysk lovgivning.

Spørgsmål CN om konsekvenser for Gillejefiskere

- Endelig spørges der til, hvilke konsekvenser det får, at Gillelejefiskerne tilsyneladende systematisk har fisket i det beskyttede område.
- På baggrund af de 5 overtrædelsessager, som Fiskeridirektoratet har konstateret i forbudsområderne, er der rejst sager med krav om bøde og konfiskation af det anvendte redskab. Af de 5 overtrædelsessager er 4 sager verserende, mens 1 sag er afsluttet med en udenretlig vedtagelse af konfiskation og bøde.
- Hvad angår de 24 svenske formodede overtrædelser, er der ifølge det oplyste indledt forundersøgelser. Sagerne beror hos anklagemyndigheden i Sverige, og de danske fartøjsejere og fartøjsførere er ifølge det oplyste endnu ikke afhørt af politiet.
- Jeg forventer, at Sverige vil oversende sagerne til retsforfølgelse i Danmark, da det er dansk lovgivning, der er blevet overtrådt. Fødevarerministeriet er i løbende kontakt med de svenske myndigheder herom.

Anvendelsen af Greenpeace materialet og ”egne” sager

- Endvidere er Fiskeridirektoratet nu i fuld gang med at gennemgå det materiale, som er modtaget fra Greenpeace. Fiskeridirektoratet har oplyst, at de forventer at kunne afslutte denne gennemgang i løbet af 14 dage, hvorefter Fiskeridirektoratet vil drøfte sagerne med anklagemyndigheden med henblik på at vurdere, om materialet kan danne grundlag for sagsrejsning.
- Jeg vil nøje følge udfaldet af dette arbejde, ikke mindst i lyset af mine overvejelser om eventuel skærpelse af reglerne og sanktionerne. Jeg vil i den forbindelse henvise til min besvarelse af spørgsmål CL.

/ ca. 1.550 ord